

Igazság – manipulációk nélkül

Újra vélemény, újabb kérdőjelekkel

Most, amikor a helyes és reális igényként jelentkező történelmi elemzés folyik azaz a céllal, hogy az 1945 óta született nemzedék a valóságot, az igazságot megismerje, sokan, sokféle megállapítást tesznek. Más és más következtetéseket vonnak le az eltelt 44 év történelméből. Mint átélőt, engem is véleménynyilvánításra kényszerítenek az egyre inkább erősödő negatív megnyilvánulások, kijelentések, amelyek az eltelt időszakot teljes mértékben tagadják, a pozitív értékekről semmit vagy csak fitymálva szólnak.

Véleményem, meggyőződésem, hogy aki a háború borzalmaikat csak könyvekből, filmekből ismeri – legyenek azok a leghitelesebbek is –, nem tudja a borzalmakat úgy átérzeni, mint az, aki a bombázásokat átélte, túlélte, és a romok alól saját tíz körmével kaparta ki a még élőket vagy a halottakat.

Aki nem vett részt a háborús romok eltakarításában, a falujárásban, nem vett részt önkéntesen a szénscatában, az árvízi, mentési munkákban, egészen a tokszalagszakadásig, nem tudja azt, hogy igenis ekkor pozitív értékek teremődtek. Tette a dolgát hittel és meggyőződéssel minden pozitív változást akaró magyar ember, milliók és milliók, korra és nemre való tekintet nélkül. Most miért kérdőjelezik meg ezt? Mi céllal? Mi végett? Miért mostanság ez a mindent tagadás? Most ez a sikk? Az eltelt időben csak negatívumok történtek?

Véleményem szerint utólag, különösen bátorságban és lehetőségben gazdagabb időben – mint a mai is – óhatatlanul megnövekszik a hajlandóság az alá- és túlértékelésre. Mindazonáltal soha nem feledkezhetünk meg a konkrét időről, amelyben a dolgok megnyilvánulnak, megvalósulnak és megvalósultak. Az idő meghatározó tényezője a valóságnak.

Szerintem így kellene vizsgálni az 1956-os tragédiát is, melyet ma egyre inkább az egyoldalú értékelések jellemeznek. Miért nem kap nagyobb publicitást például Molnár Erik kiadatlan tanulmánya: *Nemzeti-demokratikus felkelés vagy burzsoá ellenforradalom?* Miért nem sietnek jobban az *Életrajz magnószalagon (Eörsi István és Vezér Erzsébet beszélgetése Lukács Györggyel)* című kötet kiadásával? Azért, mert most ez nem esik egybe azaz a vonallal, ami csak a negatívumokra teszi a hangsúlyt? Bizony egyoldalúság ez, manipulálás ez is a javából. Egyoldalú nyilatkozatok jelennek meg nap mint nap, az idő haladtával egyre erősödve; az újságokban, a rádióban, a televízióban, itt még „megfelelő” arcminikával is kísérve.

Ha azt akarjuk, hogy az 1945 óta született generáció a valóságot, az igazságot objektíven és reálisan megismerje, mindent fel kell tárni, és ha lehet, megmutatni, részrehajlás és manipuláció nélkül. A riporterek miért nem kutatják fel, keresik fel például az október 23-án, 24-én agyonlőtt katonák és tisztak hozzátartozóit, akik a rádiót védtek?

Miért nem esik szó arról, hogy az október 23-át követő két héten a nemzeti és demokratikus törekvések mellett sokféle erő és célkitűzés keveredése vált jellemzővé? Miért nem beszélnek arról, hogy az üzemekben és az utcán nagy szerepet játszottak a deklaszszálódott, korábbi pozícióból kiszorított, továbbá a börtönökből kiszabadult, revansvágyó, lincselő (részben lumpen) elemek is? Miért hallgatják el, hogy október–november fordulóján Németh László az 1919-et követő fehérterror megismétlődésének veszélyére hívta fel már a figyelmet?

Október 26-án Miskolcon Gáti Gyula rendőr-alezredesét ájultra verték, gépkocsijához kötve vonszolták a szovjet emlékműhöz, ahol felakasztották. A védelmére szót

emelő Freimann Lajos budapesti kereskedelmi utazót is fölakasztották az emlékműre. Ezen a napon gyilkolták meg Gáti Imrét, Juhász Józsefet, Ráduly Józsefet, Streleczy Jánost és Antal Gyulát is.

Október 30-án a Köztársaság téri pártháznál gyilkolták meg a katonákat és a tiszteket, Asztalos János ezredest, Papp József ezredest, aki géppisztoly-sorozattól esett össze, szívébe tört döftek, mellkasát felhasítva kitepték a szívet, majd lábánál fogva felakasztották. Szabó Lajos alvezredest (aki 1944-ben a miskolci MOKÁN komité partizán csoport megalakítója volt) a fegyveresek élve fogták el a pártházban. Kivonszolták a Köztársaság tere s lábánál fogva felakasztották. Kegyetlenül ütlegettek, kövekkel verték, dobálták, amíg csak élt. November 4-én este dr. Sarkadi Istvánt, Fodor Pált és egy szovjet katonát a Corvin Áruház mögötti utcákba hurcoltatta Pálházi-Peiger Ferenc egykori horthysta, nyilas csendőrtiszt, és mindhármukat meggyilkolták.

November 18-án a fegyvertelen Kollár Istvánt Tóth Ilona Gizella és társai elfogták, és a Péterfy Sándor Utcai Kórház Domokos utcai részlegébe hurcolták, elaltatták, majd a nyaki ütőérébe benzint akart Tóth Ilona fecskendezni, ez nem sikerült, torkára tapostak, ekkor Tóth Ilona Gizella zsebkéssel többször szíven szúrta. Kollár Istvánt holttestét a Szent Domokos kápolna mellett egy kőlap alá rejtették.

1957. február 18-án Varga Sándor rendőr törzsőrmestert a Soroksári úton orvul meggyilkolták.

Ezeket a megtörtént és visszavonhatatlanul igaz eseteket Hunyadi Károly A munkás-paraszt hatalom védelmében című könyvből idéztem. Megjelent a Zrínyi Katonai Kiadó kiadásában 1981-ben. Lektorok dr. Godó Ágnes ezredes, a hadtudományok kandidátusa, és Pálos Tamás. Készült nyolc-

ezer példányban. Mindezek mellett arról is kellene szót ejteni, hogy október végén, november elején olyan kapituláns és ostoba nézetek is lábra kaptak, hogy „ha a tömeg fasizmust akar, akkor legyen fasizmus”.

Ha azt akarjuk, hogy az 1945 óta született generáció a valóságot, az igazságot objektíven és reálisan megismerje, mindent fel kell tárni, és ha lehet, megmutatni, részrehajlás és manipuláció nélkül. Például a 168 óra közéleti hetilap 1. évfolyam 3. száma 1989. május 23-i 15. oldalán közölt két képet. Aláírások október 23. este a Parlament előtt, a másik október 30- a Nagykorúton. Hiányzik azonban egy harmadik kép, október 30- a Köztársaság téren aláírással. Ez így lenne fair. Pedig van ilyen kép, csak elő kellene venni. Miért nem vették elő? Nem találják?

Mint átélő és mint túlélő írtam le ezeket a gondolatokat és idézeteket, azzal a szándékkal, hogy a dolgok és jelenségek egyoldalúan történő hangsúlyozásán változtassak.

Ha komolyan gondoljuk a megújulást, akkor ne csak beszéljünk erről, hanem cselekedjünk is ennek megfelelően. Véleményem szerint konszenzust kell teremteni a gazdasági összeomlás, az anarchia, az erőszakos viszárendezés, a jelenlegi patthelyzet állandósulásának elkerülése érdekében. Ha ez így van, akkor objektív, reális, mindent bemutató képet kell rajzolni. Tökéletesen egyetérték azazal, hogy a jelenlegi válsághelyzetből csak egy társadalmi kiegyezés mozdíthatja ki hazánkat. Mindenkinek érdeke, hogy ez a kiegyezés egy demokratikus jogállamba vezető átmenet szolgáljon, és ez az átmenet békés legyen.

En hiszek egy demokratikus szocialista állam létrehozhatóságában.

Marczin József
nyugalmozott alezredes
Debrecen